

Dr. P.G. Hoorweg

3 augustus 1914 – 22 september 1999

Enige tijd geleden ontving de vereniging van de weduwe van Piet Gerard Hoorweg een aantal papieren over zijn leven. Daarbij was een In memoriam van J. Vreeken dat wij graag voor u in het Hoornschal overnemen.

Op 22 september 1999 is op 85-jarige leeftijd overleden dr. P.G. (Piet) Hoorweg. Dr. Hoorweg heeft voor de medische gemeenschap van Amsterdam en in het bijzonder voor het AMC zeer veel betekend. Op het juiste moment stond hij, voor velen onzichtbaar, bij periode aan het roer en stuurde daarmee ontwikkelingen – heel vaak blijvend – in een bepaalde richting. Omdat hij zijn werk niet met veel ophef en lawaai omlijstte, werden zijn werkzaamheden zelfs in de medische wereld niet altijd opgemerkt.

Piet Hoorweg werd in 1914 in Zeeland geboren. Toen hij acht jaar was, ging het gezin naar Middelburg. Zijn medische opleiding genoot hij aan de Universiteit van Amsterdam. Hij nam deel aan het studentenleven en was een verwoed roeier bij Nereus. Vaak roeide hij samen met Schoorl, de latere kinderchirurg en voormalig hoofd van het Emma Kinderziekenhuis. In 1936 werden beiden uitgezonden naar de Olympische Spelen. Na de tweede wereldoorlog ging hij als militair naar Indonesië, waar hij vooral gestalte gaf aan de bloedtransfusiedienst. In Nederland werd hij in het Binnengasthuis tot internist opgeleid. Hij bleef belangstelling houden voor de bloedtransfusieproblematiek en voor het water. De ene interesse uitte zich in het feit dat hij burgerhoofd werd van de Militaire Bloedtransfusiedienst (in welke functie hij stimuleerde dat de daar gedetacheerde officieren van gezondheid wetenschap gingen bedrijven) en lid van de wetenschappelijke raad van het Centraal Laboratorium van de Bloedtransfusiedienst bij prof. van Loghem, eerst in het Binnengasthuis en later in Slotervaart. De andere interesse uitte zich in zeiltochten, soms helemaal tot in het Caraïbisch gebied.

In het vroegere Prinsengrachtziekenhuis had hij zijn internistenpraktijk en gedurende lange tijd was hij consulent interne geneeskunde van de twee chirurgische klinieken van het Binnengasthuis. In de jaren zestig volgde hij Schoorl op als medisch curator van de Universiteit. In 1969 kwam de Maagdenhuisbezetting met een roep om democratisering en modernisering van de Universiteiten. Als reactie op deze ontwikkelingen werd de structuur van de Nederlandse Universiteiten veranderd. Hierbij schafte men de functie van medisch curator af. Een man als Hoorweg was echter veel te waardevol om ‘af te schaffen’. In verband met de nieuwbouw van het latere AMC werd hij benoemd tot bouwgemachtigde. Hij onderhield hierbij een directe verbinding tussen de academische ziekenhuizen, de faculteit en Den Haag. Hij kwam overal in ziekenhuis en faculteit, sprak zowel met leidinggevenden als met de werkers in het veld. Ontdekte daarbij problemen die lang niet overal bekend waren, sprak met pas benoemde hoogleraren of hoofden van diensten. Als arts gewend om te zwijgen, hield hij zijn kennis vaak voor zich om bij een vergadering, als het echt noodzakelijk bleek, plotseling te laten merken dat hij goed georiënteerd was. Maar vaker nog was hij zwijgzaam en behoedzaam en bereikte hij zijn doelen met stille diplomatie.

Persoonlijk ontmoette ik Hoorweg voor het eerst in 1955. Ik was die zomer opgeroepen voor het verrichten van het laatste deel van mijn militaire dienst, die ik moest vervullen bij een ziekenautocompagnie, gelegd op de Veluwe bij Nunspeet. Er viel daar niets zinnigs te doen en ik wist niet hoe ik die twee jaar door zou moeten komen. Ik vroeg daarom mijn commandant om overplaatsing. Maar hij antwoordde dat bij de ziekenautocompagnie nog nooit iemand was overgeplaatst en dat ze het ook niet zouden proberen. Op een vrije middag wandelde ik terneergeslagen en peinzend door het centrum van Amsterdam toen ik een kennis

tegenkwam die mij vertelde dat hij ook in militaire dienst zat en gedetacheerd was bij de Militaire Bloedtransfusiedienst. "Wie is daar het hoofd van", vroeg ik. Dat was voor het eerst dat ik de naam hoorde die ik later nog veel vaker zou horen: Hoorweg. En dankzij een gesprek met hem lukte het inderdaad om overplaatsing te realiseren. De werkzaamheden van Dr. Hoorweg voor het AMC waren van een veel hogere orde. Uit waardering hiervoor werd de hoofdstraat van het AMC (de straat direct na de hoofdingang) – gelukkig nog bij zijn leven – naar hem genoemd. Hoorweg had veel waardering voor de in het AMC bereikte volledige integratie van faculteit en ziekenhuis en de daaruit voortvloeiende verhoogde slagvaardigheid en efficiëntie. Dat was eigenlijk de consequentie van de door hem begeleide nieuwbouw. Men zou kunnen denken dat bij iemand met zo'n gave voor management en beleid de belangstelling voor de patiënt op den duur op de achtergrond zou kunnen raken. Niets was minder waar. Geregeld bezocht hij klinische bijeenkomsten. Ook op de wekelijkse klinische bespreking van de afdeling Interne Geneeskunde op woensdagmiddag zag men hem met regelmaat. Dat heeft hij tot zijn 84^e jaar volgehouden.

Hoorweg was taai en gaf niet gauw op, gedachtig ook het Zeeuwse devies: 'Ik worstel en ontzwem'. En hij is in zijn leven ook heel vaak de uiteindelijke overwinnaar geworden. Zijn laatste worsteling heeft hij dan ook niet gauw als zijn laatste worsteling willen beschouwen. Sommigen waren het er niet mee eens. Maar het was zijn aard en zijn laatste wens.

J. Vreeken

Piet Gerard is een zoon van Arie Jan Hoorweg (1868-1937), huisarts te Middelburg en Heinkenszand en later tbc-arts en Pieterella Jacomina Maria Wisse (1891-1977). Hij was gehuwd met Johanna Clara Caroline Louise Gunning. Het echtpaar kreeg 3 dochters en een zoon. Piet haalde zijn artsexamen in 1939 en promoveerde in 1956.